

MER INFORMATION

Allmänt

www.sopor.nu – övergripande information om avfallshantering och återvinning

www.ftiab.se – information om sortering av förpackningar och tidningar

www.elkretsen.se – information om sortering av el-avfall

Naturvårdsverkets handböcker: kan läsas på www.naturvardsverket.se:

- Avfall från elektriska och elektroniska produkter (Handbok 2001:7)
- Handbok om farligt avfall (2003:8)

Kontakt

Miljö- och byggförvaltningen, tel. 51 50 00, för frågor gällande avfallshanteringen i kommunen eller på ditt företag.

Hammarö kommuns återvinningscentral på Hantverksvägen, Skoghall, tel. 51 51 54, e-post avc@hammaro.se för konkreta frågor om återvinningscentralen, öppettider m.m.

Länsstyrelsen, tel. 19 70 00, för frågor om tillstånd och anmälan om transporter av avfall. På dess webbplats www.lansstyrelsen.se/varmland finns ansökningsblanketter för transporter, förteckningar över transporter och behandlingsanläggningar m.m. i länet.

AVFALLSHANTERING FÖR VERKSAMHETER OCH FÖRETAG

I HAMMARÖ KOMMUN

AVFALLSHANTERING

Den här broschyren är tänkt som en hjälp för dig som verksamhetsutövare att ta hand om ditt avfall. Målet är att minska den totala mängden avfall och öka kunskapen om sortering och återvinning av avfall.

Enligt miljöbalken ska en verksamhetsutövare bland annat:

- ha kunskap om avfall som uppkommer i verksamheten
- hantera avfallet så att hälsa eller miljö inte tar skada
- sortera och återvinna sitt avfall och sträva efter att minska den avfallsmängd som uppkommer
- bortskafta avfall på ett godtagbart sätt
- lämna sitt hushållsavfall till den kommunala renhållaren

AVFALL FRÅN FÖRETAG OCH ANDRA VERKSAMHETER

Enligt definitionen är avfall varje föremål, ämne eller substans som innehavaren vill, avser eller är skyldig att göra sig av med. Företag och andra verksamheter skapar ofta både hushållsavfall och annat avfall. Detta delas i sin tur in i olika avfallstyper, som beskrivs i detta häfte.

KÄLLSORTERING AV AVFALL

För att ta reda på hur du ska hantera ditt avfall är ett första steg att gå igenom din verksamhet och sammanfatta vilka typer av avfall som finns. Att börja källsortera sitt avfall kan innebära stora förändringar, inte bara miljömässigt utan även ekonomiskt. Det är oftast billigare att lämna ifrån sig avfall med producentansvar för återvinning än osorterat verksamhetsavfall. Här nedan följer en beskrivning av olika typer av avfall och hur dessa bäst tas omhand.

HUSHÅLLSAVFALL

Hushållsavfall är sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor, oavsett ändamål eller verksamhet, uppehåller sig inom en lokal eller anläggning. Exempel på detta är köks- och städavfall från bl.a. personalmatsalar, fikarum, kontor och toaletter. Eftersom kommunen har monopol på hanteringen av hushållsavfall, *ska du inneha ett abonnemang för hushållsavfall* om det uppkommer hushållsavfall i din verksamhet. Kontakta Hammarö kommuns kundtjänst för vatten/avlopp och renhållning för mer information och för att beställa ett renhållningsabonnemang, tel. 51 50 00 (vxl).

Miljösanktionsavgifter

I 30 kapitlet miljöbalken finns bestämmelserna om miljösanktionsavgifter. Exempel på överträdelser som är belagda med miljösanktionsavgift är följande:

- Ej upprättad föreskriven transportdokumentation för farligt avfall: 5000 kr
- Ej i rätt tid upprättad förteckning över farligt avfall: 5000 kr för anmälningspliktiga verksamheter.

Läs mer i förordningen (1998:950) om miljösanktionsavgifter.

GLÖM INTE ATT...

- transport av farligt avfall alltid kräver en anmälan till eller tillstånd från länsstyrelsen.
- transport av övrigt verksamhetsavfall från den egna verksamheten mindre än 50 ton eller 250 m³ per år får köras fritt. Eget avfall över denna mängd kräver anmälan till länsstyrelsen.
- för yrkesmässig transport av andra verksamheters avfall krävs tillstånd från länsstyrelsen.
- inget avfall får lämnas med lastbil på återvinningscentralen.
- avfallslämnaren alltid är skyldig att kontrollera att transportören har tillstånd för transport av farligt avfall och att mottagaren har tillstånd för att ta emot det
- det inte är tillåtet att själv transportera farligt avfall som innehåller PCB, kvicksilver (undantag hela lysrör och andra ljuskällor), cyanid eller kadmium.

LAGSTIFTNING

- Miljöbalken (1998:808)
- Avfallsförordningen (2001:1063)
- Förordning (1998:950) om miljösanktionsavgifter
- Förordning (1993:1268) om spillolja
- Förordning (2008:834) om batterier
- Förordning (2007:19) om PCB m.m.
- Förordning (1994:1205) om producentansvar för returpapper
- Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck
- Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer
- Förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektronsika produkter
- Förordning (2006:1273) om producentansvar för förpackningar
- Lokala föreskrifter om avfallshantering för Hammarö kommun
www.hammaro.se → Kommunal service → Avfall och återvinning

Samtliga lagtexter utom de lokala avfallsföreskrifterna går att finna på www.notisum.se

EGET OMHÄNDERTAGANDE AV AVFALL

Deponering, egen behandling (t.ex. regenerering av lösningsmedel), eldning, mellanlagring och annan hantering av avfall kräver en anmälan till kommunens miljö- och byggnadsnämnd eller tillstånd från länsstyrelsen eller Miljödomstolen beroende på omfattning. Lagring av avfall och farligt avfall från den egna verksamheten får dock ske där det uppkommer:

- högst 3 år om avfallet ska återvinnas eller återanvändas.
- högst 1 år om avfallet ska hanteras på annat sätt, exempelvis om avfallet ska deponeras eller destrueras.

Vid längre lagringstider ska hanteringen tillståndsprövas eller anmälas.

MOTTAGNING AV AVFALL PÅ KOMMUNENS ÅTERVINNINGSCENTRAL

På kommunens återvinningscentral på Hantverkarsvägen i Skoghall tas de flesta typer av avfall emot från mindre företag, dock ej stubbar, asfalt eller köksavfall. Avfall får inte lämnas med lastbil. Sådana transporter hänvisas till andra avfallsanläggningar, exempelvis Djupdalen i Karlstad.

Produkter som omfattas av producentansvar är alltid gratis att lämna på återvinningscentralen. För mottagning av farligt avfall och vissa andra typer av avfall från företag och andra verksamheter tas en avgift ut. När du lämnar avfall från ditt företag – se till att du får ett kvitto som specificerar vilken typ av avfall du har lämnat och för farligt avfall även hur mycket.

Gå in på kommunens hemsida för aktuell taxa:

www.hammaro.se → Kommunal service → Avfall och återvinning → Återvinningscentralen → Mottagningsavgifter.

STRAFF OCH MILJÖSANKTIONSAVGIFTER

I miljöbalken finns sanktioner för brott mot miljöbalkens bestämmelser om b.l.a. avfallshantering. Sanktionerna fördelas på straff, vilket utreds av åklagare och döms i domstol, samt miljöstraffavgifter, vilka är administrativa sanktionsavgifter som efter beslut av tillsynsmyndigheten ska betalas till staten av den som åsidosätter vissa bestämmelser i miljöbalken.

Straffbestämmelser

I 29 kap miljöbalken finns straffbestämmelser. Den vanligaste straffskalan är böter eller fängelse i högst 2 år. Exempel på överträdelse som är straffsanktionerade är:

- Om du själv transporterar avfall utan att ha gjort föreskriven anmälan eller sökt föreskrivet tillstånd för transport av avfall
- Om du lämnar avfall för borttransport till ett företag som saknar tillstånd för transport av aktuellt avfallslag
- Om du förvarar avfall på ett sådant sätt att det medför en negativ påverkan på miljön.

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall är avfall som har sådana egenskaper som gör att det kan vara skadligt för människor och miljön. Alla sådana ämnen och dess egenskaper finns listade i bilaga 2 och 3 i avfallsförordningen (SFS 2001:1063). Exempel på ämnen som är listade är spillolja, lösningsmedelsavfall, kasserade kemikalier, glykol och asfalt som innehåller stenkolsolja. Generellt kan man betrakta kemikalier märkta med någon form av farosymbol som farligt avfall. Farligt avfall kan även vara produkter såsom förbrukade oljefilter och batterier.

El-avfall

Avfall från elektriska och elektroniska produkter brukar delas upp i sex olika grupper: elektronikavfall, kylar/frysar, övriga vitvaror, lysrör, lågenergilampor och glödlampor. Det allra mesta el-avfallet omfattas av producentansvar (se avfall med producentansvar) och klassas även som farligt avfall.

Transport

För bortskaftande av farligt avfall gäller att man anlitar en entreprenör som har tillstånd för transport av farligt avfall. Ett så kallat transportdokument ska upprättas för varje transport av farligt avfall. Detta ska innehålla uppgifter om transportör, mottagare, avsändare, avfallslag och avfallsmängd. Dokumentet ska även vara undertecknat av avsändaren.

Om du har en liten verksamhet och vill transportera ditt farliga avfall själv, måste du göra en *anmälan till länsstyrelsen*. Mängden farligt avfall som transporteras får då uppgå till högst:

- 400 liter oljeavfall per år
- 200 liter lösningsmedelsavfall per år
- 200 liter färg- eller lackavfall per år
- 300 stycken hela lysrör eller andra ljuskällor per transport
- 300 kilogram använt köldmedium per transport
- 300 kilogram avfall av elektriska och elektroniska produkter per transport
- 100 kilogram övrigt farligt avfall per år

Vid avfallsmängder större än vad som anges ovan krävs *tillstånd* för transport.

Det är inte tillåtet alls att själv transportera farligt avfall som innehåller PCB, kvicksilver (undantag hela lysrör och andra ljuskällor), cyanid eller kadmium.

Blanketter för avfallshantering hittar du på länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/varmland.

Anteckningar ska föras på företaget över vilka former av farligt avfall som uppkommer, vilken mängd av de olika avfallsslagen som uppkommer årligen och vilka anläggningar de olika avfallsslagen transporteras till. Anmärkningarna ska sparas i 5 år och kunna visas upp på begäran från tillsynsmyndighet.

Det är verksamhetsutövarens ansvar att kontrollera att mottagaren av avfallet har tillstånd för omhändertagande av aktuell avfallstyp.

Inlämning

Allt farligt avfall utom asfalt med stenkolstjära kan mot avgift lämnas på kommunens återvinningscentral på Hantverksvägen, Skoghall. Asfalt hänvisas till andra avfallsanläggningar, exempelvis Djupdalen i Karlstad.

Förvaring

Farligt avfall ska förvaras så att eventuellt spill eller läckage inte riskerar att påverka människors hälsa eller miljön. Speciella åtgärder ska vidtas för att förebygga att det farliga avfallet inte riskerar att förorena mark eller vatten via exempelvis spill- och dagvattenbrunnar. Sådana åtgärder kan vara invallning av det farliga avfallet, lock på brunnar och tillgång till absorberingsmedel.

AVFALL TILL ÅTERVINNING

Med materialåtervinning menas att avfall förvandlas till en ny råvara. Vissa typer av avfall omfattas av producentansvar. Förbränning med el/värmeproduktion anses som återvinning av energi. Biologiskt avfall kan komposteras till jord eller rötas till biogas och biogödsel.

Avfall till återvinning kan lämnas på kommunens återvinningscentral på Hantverksvägen eller hämtas av ett avfallstransportföretag som lämnar det på rätt ställe. Se vilka regler som gäller för transport under *Transport av avfall som inte är farligt avfall*.

Avfall med producentansvar

Producentansvar innebär att producenten är skyldig att ta tillbaka avfallet och anvisa samlingsplatser där avfallet kan lämnas kostnadsfritt. Avfallslämnaren är i sin tur *skyldig att sortera ut detta avfall* och se till att det transporteras på korrekt sätt.

I dagsläget finns producentansvar för följande typer av avfall:

- Förpackningar (pappersförpackningar, glasförpackningar, metallförpackningar och plastförpackningar)
- Wellpapp
- Returpapper (tidningar, reklam, kataloger och liknande)
- Kontorspapper (enbart ett frivilligt åtagande)
- Elektriska och elektroniska produkter (med vissa undantag)
- Batterier
- Däck
- Bilar

Avfall med producentansvar kan antingen lämnas på återvinningscentralen eller på av producenterna anvisad samlingsplats. Hämtning kan också beställas av ett avfallstransportföretag som lämnar avfallet på rätt ställe.

Biologiskt avfall

Biologiskt lättnedbrytbart avfall är den typ av organiskt avfall som på kort tid kan brytas ner genom biologiska processer. Till denna kategori räknas park- och trädgårdsavfall samt matavfall. Allt matavfall som inte uppkommer i produktionen räknas som och ska hanteras som hushållsavfall. Större mängder biologiskt avfall såsom livsmedelsavfall bör samlas in separat och komposteras eller rötas. Övrigt biologiskt avfall såsom park- och trädgårdsavfall tas emot på kommunens återvinningscentral. Undantaget är stubbar, som hänvisas till andra avfallsanläggningar såsom Djupdalen i Karlstad.

Avfall till energiåtervinning

Denna kategori omfattar träavfall och övrigt brännbart avfall. Brännbart avfall är enligt definitionen sådant avfall som brinner av sig själv när förbränningen väl har startat.

Rent trä sorteras ut för sig som träavfall. Impregnerat trä är farligt avfall och ska sorteras för sig. Örent trä och trä som är sammansatt med annat material sorteras som övrigt brännbart avfall. Exempel på detta är örent träavfall och plast som inte är förpackning.

Allt avfall till energiåtervinning utom köksavfall kan mot avgift lämnas på kommunens återvinningscentral på Hantverksvägen eller hämtas av ett avfallstransportföretag som lämnar det på rätt ställe.

Förvara gärna avfallet torrt och under tak. Beakta brandrisken vid val av förvaringsplats. Det är *förbjudet* att utan anmälan eller tillstånd själv elda, gräva ner eller tippa avfall i naturen, se *Eget omhändertagande av avfall*.

Övrigt avfall till återvinning

Järn och andra metaller bör sorteras ut för återvinning. Många återvinningsföretag betalar för gammal metall. Tegel, betong, sten, jord och grus kan i vissa fall återanvändas som t.ex. fyllnadsmassor vid vägbyggen. Gips och asfalt kan återvinnas. Observera att materialen ska vara fria från farliga ämnen.

DEPONIREST

När allt farligt och återvinningsbart avfall har sorterats bort, återstår ett restavfall som läggs på deponi (grävs ned i soptippen). Detta avfall kallas deponirest. Exempel på detta är keramik, fönsterglas, speglar, isoleringsmaterial, kakel och porslin. Asbestavfall sorteras för sig och går också till deponi, men läggs i en särskild cell.

TRANSPORT AV AVFALL SOM INTE ÄR FARLIGT AVFALL

Verksamhetsavfall som inte är farligt avfall får man transportera utan anmälan eller tillstånd om mängden är mindre än 50 ton eller 250 m³ per år och avfallet kommer från den egna verksamheten. För att få köra eget avfall över denna mängd krävs *anmälan* till länsstyrelsen. För yrkesmässig transport av andra verksamheters avfall krävs *tillstånd* från länsstyrelsen oavsett mängd.